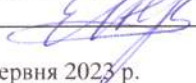

Завідувач кафедри

/Перегуда С.В./

30 червня 2023 р.

Розробник силябуса

/Алексєєнко І.В., Андрєєв С.О. /

СИЛАБУС

Основи національної безпеки

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК17
2) Навчальний рік: 2023-2024
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 05 «СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 052 «Політологія», ОПП «Політичний менеджмент»
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова
8) Семестр: VII
9) Контактні дані викладачів: Проф., д.політ.н. Алексєєнко Ірина Вікторівна Контакти: Irina_alekseenko@yahoo.com Проф., д.н.держ.упр. Андрєєв Сергій Олександрович Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/fkked Контакти: (097)280-97-11; 0957409201 E-mail: andreiev.so@knuba.edu.ua
10) Мова викладання: українська
11) Пререквізити: «Вступ до спеціальності», «Міжнародні відносини та світовий політичний процес»
12) Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань щодо концептуальних, правових, організаційних та інших засад державної політики у сфері національної безпеки, а також умінь та практичних навичок стосовно використання цих знань під час розробки та реалізації політичних рішень у відповідній сфері.

13) Результати навчання			
Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
ПРН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК01 СК04 СК06
ПРН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК СК06
ПРН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК04 СК04 СК06

14) Структура курсу

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Контрольна робота	СРС	Форма підсумкового контролю
14	16	1	60	Залік
Сума годин:				90
Загальна кількість кредитів ECTS				3
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				30(1,0)

15) Зміст курсу

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади національної безпеки.

Тема 1. Національна безпека: природа та зміст поняття. Концептуалізація національної безпеки України. (лекція – 2 год., практичне заняття – 2 год.).

Змістовий модуль 2. Концептуальні засади національної безпеки України

Тема 2. Національні інтереси України та забезпечення національної безпеки (лекція – 2 год., практичне заняття – 2 год.).

Тема 3. Сектор безпеки і оборони України (лекція – 2 год., практичне заняття – 2 год.).

Змістовий модуль 3. Основні напрями контролю та управління сферою національної безпеки

Тема 4. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки і оборони України (лекція – 2 год., практичне заняття – 2 год.).

Тема 5. Основні напрями діяльності держави для забезпечення її національних інтересів і безпеки (лекція – 2 год., практичне заняття – 2 год.).

Тема 6. Планування у сферах національної безпеки і оборони України (лекція – 2 год., практичне заняття – 2 год.).

Тема 7. Стратегічне управління у сфері національної безпеки в контексті викликів і загроз глобалізації. (лекція – 2 год., практичне заняття – 4 год.).

Індивідуальне завдання. Тематика

- Об'єктивно-суб'єктивна сутність понять “небезпека” та “безпека”.
- Уявлення про безпеку людини в класичній філософії та філософії постмодерну.
- Принципи отримання наукових знань про “безпеку” соціальних систем.
- Роль національних цінностей у забезпеченні безпеки соціальної системи.
- Завдання, структура та взаємодія соціальних механізмів при забезпеченні безпеки суспільства.
- Існуючі підходи щодо визначення поняття “національні інтереси”.
- Націоналізм, як суспільно-політичне явище у процесі забезпечення національної безпеки.
- Національна безпека як мета та умова життєдіяльності соціальної системи.
- Ризик, як міра небезпеки національному інтересу (національній безпеці).
- Умови формування національних цінностей України.
- Вплив глобальних проблем безпеки на національну і міжнародну безпеку.
- Геополітичний аспект підходу щодо забезпечення національної безпеки.
- Геополітичні та гео економічні зміни, як чинники національної безпеки.
- Головна мета, структура та основні завдання складових системи забезпечення національної безпеки.
- Особливості реформування сектору безпеки України.
- Принципи побудови та механізм функціонування системи формування та узгодження соціальних інтересів.
- Взаємозв'язок концепцій, доктрин та стратегій з питань забезпечення національної безпеки.
- Ситуаційне та системне стратегічне управління у сфері національної безпеки
- Особливості організації та функціонування Ситуаційних центрів.
- Оцінка наявного потенціалу системи забезпечення національної безпеки у контексті допустимих і недопустимих (критичних) втрат для держави.
- Чинники, які обумовлюють особливості політики національної безпеки України.
- Класичний реалізм, неореалізм, неолібералізм, неоідеалізм у контексті визначення цілей політики національної безпеки.
- Міжнародний тероризм, як інструмент глобальної політики.
- Повноваження суб'єктів державної політики національної безпеки України та організація їх взаємодії.
- Вплив інститутів громадянського суспільства на політику національної безпеки України.
- Інституційні особливості формування загальноєвропейської політики у сфері безпеки та оборони після закінчення “холодної війни”.
- Стан демократичного цивільного контролю за сектором безпеки в Україні у контексті

європейського досвіду.

28. Європейські стандарти щодо парламентського контролю за діяльністю у сфері безпеки.
29. Мета та завдання стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
30. Чинники формування понятійно-категорійного апарату стратегічного планування.
31. Стратегічний аналіз, як елемент стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
32. Причини виникнення невизначеності при стратегічному плануванні національної безпеки.
33. Конфлікти, як чинник впливу на прийняття управлінських рішень у процесі стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
34. “Європейська ідентичність” у сфері безпеки й оборони.
35. Джерела можливих загроз воєнній безпеці України.
36. Правові засади та особливості формування державної політики України щодо забезпечення воєнної безпеки.
37. Етапи розробки оптимального варіанта стратегії національної безпеки.
38. Політичні та інші інструменти протидії військовій агресії росії проти України.
39. Експансіоністська політика росії як одна з головних загроз національній безпеці України.
40. Військово-політичне співробітництво України з країнами НАТО та ЄС як вагомий чинник забезпечення національної безпеки України.

16) Основна література

Підручники, посібники

Алексєєнко І.В., Курас А.І., Маргулов А.Х. Глобальні проблеми міжнародних відносин: безпековий вимір. За заг. ред. Алексєєнко І.В. Підручник. Дніпро..2021. 187с.

Глобальні дисбаланси внутрішньої і зовнішньої політики держави. Глобалізаційні виклики сучасності: Підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексєєнко, В. Гура та ін.- К.: ВПЦ “Київський університет”, 2022. - 350 с.

Алексєєнко І.В., Єремєєва І.А., Агарков О.А. Навчальний посібник . Теорія міжнародних відносин. Дніпро: «Інновація», 2019. 222 с.

Глобальна та національна безпека : підручник / В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смоляннюк та ін.; за заг. ред. Г. П. Ситника. – Київ : НАДУ, 2016. 784 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2638> (дата звернення: 01.09.2022).

Нормативно-правові акти

Про національну безпеку : Закон України від 21 червн. 2018 р. № 2469-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2018. № 55. Ст. 1903.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року “Про Стратегію національної безпеки України”: Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020. *Офіц. вісн. України*. 2020. № 75. Ст. 2377.

Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 1 лип. 2010 р. № 2411-VI. *Офіц. вісн. України*. 2010. № 55. Ст. 1840.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року “Про Стратегію національної безпеки України”: Указ Президента України від 14 вересн. 2020 р. № 392/2020. *Офіц. вісн. України*. 2020. № 19. Ст. 926.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року “Про Стратегію людського розвитку”: Указ Президента України від 2 червня 2021 р. № 225/2021. *Офіц. вісн. України*. 2021. № 45. Ст. 2758.

Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Закон України від 30.09.2019 р. № 722/2019. *Офіц. вісн. України*. 2019. № 21. Ст. 890.

Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки : схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липн. 2021 р. № 831-р. *Офіц. вісн. України*. 2021. № 61. Ст. 3842.

Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : ратифіковано із заявою Законом від 16 вересн. 2014 р. № 1678-VII. *Офіц. вісн. України*. 2014. № 75. Ст. 2125.

17) Монографії, наукові статті

Alieksieienko, I., Drobyazko, S., Kobets, M., Kiselyova, E., Lohvynenko, M. (2021). Transnationalisation and segment security of the international labor market. *Journal of Security and Sustainability Issues*, 9(2). p. 547-559. URL: [https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57214728057&zzone=.](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57214728057&zzone=)

Iryna Alieksieienko, Viktoriia Koltun, Nataliia Grynchuk, Volodymyr Vakulenko, Oksana Kohut. Sustainable Development of Territories during the Period of Post-War Environmental Restoration, WSEAS Transactions on

Environment and Development, vol.19, p. 350-360, 2023 г. DOI:10.37394/232015.2023.19.31.
<https://www.wseas.com/journals/ead/2023.php>

Алексєєнко І.В. Публічна дипломатія в умовах глобалізації: нові виклики. Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток». 2022. № 12. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2022.12.2>.

Алексєєнко І.В. Національна безпека держави перед загрозою біотероризму: стратегія протидії (англ. мовою). Наука і правоохорона. 2020. №1 (47). С. 25-33. DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2020.1\(47\)](https://doi.org/10.36486/np.2020.1(47))
https://naukaipravoohorona.com/journal/ukr/2020_1/4.pdf.

Алексєєнко І.В. Етнополітичні конфлікти як тригери міжнародної стабільності та безпеки: історія і сучасність. Наука і правоохорона. 2020. №3 (49). С.29-38. DOI (Issue): [https://doi.org/10.36486/np.2020.3\(49\)](https://doi.org/10.36486/np.2020.3(49)).
<https://naukaipravoohorona.com/ua/journal.php?year=2020&number=3&lang=ukr>.

Алексєєнко І.В. Концепції цивілізаційного розвитку: суперечливість політико-правових та управлінських тенденцій. Наука і правоохорона.2021. №1 (51). С.7-14. DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2021.1\(51\)](https://doi.org/10.36486/np.2021.1(51))
<https://naukaipravoohorona.com/ua/journal.php?year=2021&number=1&lang=ukr>

Алексєєнко І.В., Кобець М.Р. Political and Legal Problems of Information Security in Public Governance in the Conditions of Globalization . Наука і правоохорона. 2022. №1 (55). С.53-59.
<https://naukaipravoohorona.com/ua/journal.php?year=2022&number=1&lang=ukr>. DOI (Issue): [https://doi.org/10.36486/np.2022.1\(55\)](https://doi.org/10.36486/np.2022.1(55)) Фахова Наукометрична

Алексєєнко Ірина. International terrorism as a political phenomenon. Problems of counteraction. Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, 2021. (Index Copernicus (IC) С.42-48. URL: <file:///C:/Users/IPACS%20User/Desktop/Inv%2011-12-2022.pdf>.

І. В. Алексєєнко, А. С. Опанасюк, В. В. Редзюк, Органи судової влади: функції, повноваження та відповідальність. № 9 (2022): Державне управління: удосконалення та розвиток. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2022.9.8>. URL:<https://nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/517>.

Національна безпека : світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / Дзьобань О. П. та ін. ; за ред. О. П. Дзьобаня. Харків, Право, 2021. 776 с.

Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади) : підручник. Київ : НАДУ, 2012. 544 с.

Теоретико-методологічні засади забезпечення національної безпеки держави у її визначальних сферах : монографія / В. Ю. Богданович, А. І. Семенченко, Ю. В. Єгоров та ін. – Київ : Кий, 2007. 370 с

Інформаційні ресурси

org2.knuba.edu.ua – Освітній сайт КНУБА

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання			Індивідуальні завдання	Сума балів
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3		
10	20	40	30	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

- Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводиться інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів (в т.ч. на Освітньому сайті КНУБА) на початку вивчення дисципліни.
- Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія.
- Студент, який має менше 8 балів по двох модулях, не допускається до складання заліку. В цьому разі він повинен виконати додаткове завдання по змісту відповідних модулів в період між основною та додатковою заліковими сесіями.
- Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до заліку. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою екзаменаційними сесіями.
- Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

052	«Політологія» «Політичний менеджмент»	Сторінка 1 з 4
-----	---	----------------

20) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та іспитів, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткова екзаменаційна сесія або додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3779>